


VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅRSREDOVISNING

2021

ÅRET SOM GICK...



Vetenskap & Allmänhet

För mer information • Följ oss via [VETENSKAP.COM](https://www.vetenskap.com), bud 9300 2510 •  Vetenskap & Allmänhet
IN • PUBLIC & SCIENCE

ÅRET SOM GICK...

CISSI HAR ORDET

DIALOG OM FORSKNING STÄRKER DEMOKRATIN

Otryggt, otäckt, ofattbart. Efter två år av pandemi vreds världen om på nytt när Ryssland invaderade Ukraina. Bokstavligen över en natt ersattes epidemiologer och smittskyddsexperter med krigsvetare och folkrättsforskare i massmedia.

Krig är annorlunda än covid-19 men behovet av forskningsbaserad kunskap är detsamma.

I 20:e upplagan av studien VA-barometern är andelen svenskar som har mycket stort förtroende för forskare större än någonsin tidigare, och var fjärde säger sig vilja jobba som forskare i framtiden. Fler tar också del av nyheter om forskning. Det stora intresset för vetenskap och forskningskommunikation är nog en av få positiva biverkningar av pandemin.

Yttrandefrihet, fri journalistik och öppen samhällsdebatt är grundbultar i ett demokratiskt samhälle, liksom källkritik, kommunikation och dialog om forskning. För att understryka det under tecknade Vetenskap & Allmänhet Deklarationen för en stark demokrati år 2021. Vi gladdes också åt att vara en av finalisterna till Bokmäsans bildningspris.

Med våra medlemsorganisationer främjar VA öppenhet och dialog mellan allmänhet och forskare sedan 2002. Vi ser fram emot att fira 20-årsjubileum tillsammans under 2022! För en sak är säker:

Tillgång och tilltro till kunskap, bildning och forskning stärker demokratin och gör världsläget lite mindre ofattbart.

Trevlig läsning!



Cissi Askwall, generalsekreterare



VAs generalsekreterare **Cissi Askwall.**

Foto: Gustaf Waesterberg

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

VERKSAMHETEN	4
MÅL 1	
Allmänheten har kunskap om vad vetenskap är och möjlighet att engagera sig i forskning	6
MÅL 2	
Forskarsamhället har kunskap om attityder till vetenskap, tillgång till metoder för att kommunicera om forskning, och incitament till dialog och samverkan	13
MÅL 3	
Beslutsfattare tar del av vetenskap, ser värdet av dialog mellan forskning och andra delar av samhället, och agerar därefter	18
MÅL 4	
VA har en framträdande roll som nationell och internationell expertorganisation och som civilsamhällesorganisation med många medlemmar i olika samhällssektorer runt om i Sverige	20
STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI	25
ÅRSREDOVISNING	28
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Tilläggsupplysningar – Noter	31
VA:s MEDLEMSORGANISATIONER I DEC 2021	34

VERKSAMHETEN

ALLMÄNT

Vetenskap & Allmänhet, VA, är en ideell förening som främjar dialog och öppenhet mellan allmänhet och forskare.

VA:s VISION

Vetenskap tillgänglig för alla.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

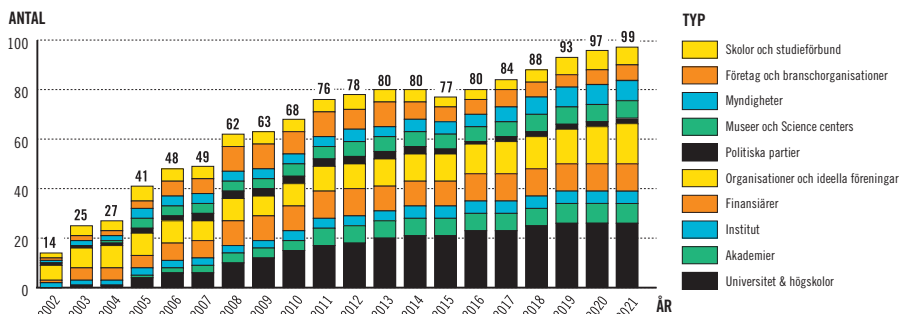
Föreningen bildades den 29 januari 2002 och fullbordade 2021 sitt nittonde hela verksamhetsår. Medlemmarna företräder såväl vetenskapen som samhället i stort.

Organisationsmedlemmarna var 94 vid årets ingång och 99 vid årets slut.

VA har därtill ett 50-tal **individuella medlemmar**.

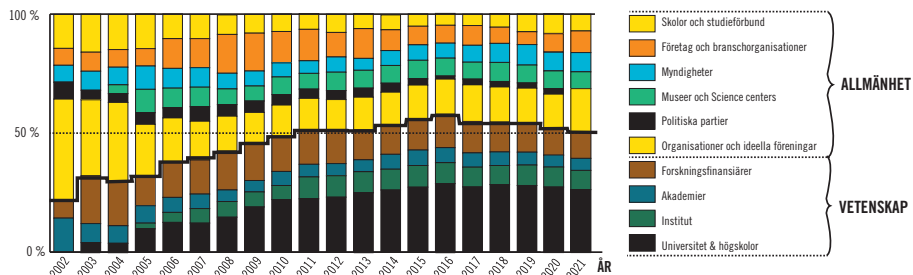
MEDLEMMAR

VA-medlemmar över tid



Antal organisationsmedlemmar i VA över tid. Illustration: Lotta W Tomasson//VA

Andel VA-medlemmar efter typ och över tid



Andel i procent av de olika typerna av organisationer som är medlemmar i VA. Illustration: Lotta W Tomasson/VA

MÅL OCH STRATEGI

VA:s långsiktiga strategi fastställdes av föreningsmötet 2021 och har **fyra övergripande mål**. Verksamheten under året redovisas utifrån vilket mål som varje del främst har bidragit till.

VA arbetar inom fyra områden, som samtidigt är vägar för att nå målen:

- **KUNSKAPSUTVECKLING** genom studier, opinionsundersökningar, utvärdering och omvärldsbevakning
- **DIALOG, INKLUDERING OCH SAMVERKAN** genom workshops, seminarier, festivaler, samskapande och andra interaktiva format
- **KOMMUNIKATION** av egna och andras kunskaper och erfarenheter.
- **PÅVERKANSARBETE** genom skrivelser, remissvar, debattinlägg och dialog med beslutsfattare.



Bild från årsmöte och VA-dagen 2021 med några styrelsemedlemmar och kansliomedarbetare. Foto: VA

MÅL 1:

**ALLMÄNHETEN SKA HA KUNSKAP OM VAD VETENSKAP ÄR,
OCH MÖJLIGHET ATT ENGAGERA SIG I FORSKNING.**

FORSKARFREDAG

Den årliga vetenskapsfestivalen **ForskarFredag** bjöd på möten med forskare runt om i Sverige den 20–25 september. Årets tema, *Att leva och bo i framtiden*, syntes i forskning om morgondagens livsmedel, robotar, bostäder och klimat. Nytt för 2021 var en bokningsplattform som gjorde det möjligt för fler att **”Låna en forskare”**.

Syfte:

- Visa upp forskning och innovation som bedrivs i hela Sverige, inom alla forskningsområden och discipliner,
- Skapa mötesplatser och öka dialogen mellan forskare och alla som är nyfikna på forskning och innovation,
- Stimulera intresset för högre utbildning, forskning och innovation hos unga,
- Visa vad vetenskap är, hur forskning går till och hur det är att jobba som forskare,
- Visa på forskningens och innovationernas betydelse i vardagen och för samhället.



ForskarFredag 2021 i Umeå. Foto:
Gabrielle Beans, Curiosum



Daniel Ekwall, professor i textilt management vid Högskolan i Borås, deltog i **Låna en forskare** och besökte 8C på Sandgårdsolan. *Foto: Anna Sigge/ForskarFredag Borås.*



Hybridsamtalet "Vår gemensamma framtid" hölls på Kulturhuset i Stockholm som en del av ForskarFredag. Europaparlamentariker *Jytte Guteland* (S), *Max Vinger*, styrelseledamot Unga Forskare, *Ella Turta*, ReGeneration 2030, *Johan Kuylenstierna*, ordf. Klimatpolitiska rådet. Foto: Ben Libberton/VA

Resultat:

- 27 000 besökare från 70 % av Sveriges kommuner
- 350 forskare
- < 150 aktiviteter både fysiskt och digitalt
- 98 skolklasser deltog i **Låna en forskare** runt om i Sverige

VA koordinerade evenemangen som är en del av European Researchers' Night.

ForskarFredag 2021 – slutrapport (VA-rapport 2022:1) sammanfattar resultaten.

FORSKARFREDAG 2021

Sveriges mest spridda vetenskapsfestival nådde ännu fler

ForskarFredag skapar möten mellan forskare och allmänhet. Hjärtat är dialogen som öppnar upp för både deltagarna och forskaren att lära sig något nytt. Under Sveriges mest spridda vetenskapsfestival är alla frågor välkomna!

I ForskarFredag deltar lärosäten, science centers, myndigheter, museum, arkiv, kommuner och forskare över hela landet. Vetenskapsfestivalen är en del av *European Researchers' Night* och samordnas av Vetenskap & Allmänhet sedan 2006.

Under 2021 gick cirka 150 aktiviteter av stapeln online och i smittskyddsskala, en del även på plats. Under en vecka bjöds det på föreläsningar, experiment, shows, forskarsamtal och mycket mer! Temat: "Hur ska vi leva och bo i framtiden?" löpte som en röd tråd under ForskarFredag och gav upphov till många spännande samtal.

Nytt för ForskarFredag 2021 var en bokningsplattform som gjorde det möjligt för fler att "Låna en forskare". Under ForskarFredag den 20-25 september 2021 träffade forskare 98 skolklasser runt om i landet, både digitalt och direkt i klassrummen. Vi hoppas på ännu fler spännande möten i år!

ForskarFredag inspirerar till högre studier, ger en inblick i forskarkivet och visar att forskare är vanliga människor med ovanligt spännande jobb. De medverkande forskarna representerar lärosäten, forskningsinstitut, regioner, museer och företag och visar upp en bredd av forskning inom alla vetenskapsområden.

Ett stort tack till alla arrangörer, forskare, lärare, elever, privatpersoner och sponsorer som bidrog till ForskarFredag 2021.

Varmt välkomna tillbaka den 26 september till 1 oktober 2022 för nästa ForskarFredag-vecka!

ForskarFredag har fått finansiering av EU:s Horisont - till innovationsprogrammet Horizon 2020. GA No 1011004119

Vetenskap & Allmänhet

För att stänga, klicka på rutan som öppnats!

27 000

PERSONER DELTOG I FORSKARFREDAG 2021. 5 000 FLER ÄN 2020.

70%

1298

GÅNGER SVINETS FORSKARFREDAG, FORSKARBRAND PRIX OCH FORSKARFREDAGS MASSEXPERIMENT I SOCIALA MEDIER UNDER 2021.

SVINKOLLEN

Som en del av ForskarFredag och i samarbete med företaget *Consupedia*, *Högskolan Dalarna* och *KTH* genomförde VA **massexperimentet Svinnkollen** år 2020. Projektet utvecklade och utvärderade verktyg för att visualisera olika livsmedels klimatpåverkan. Verktuget användes av elever som mätte matsvinnet i sina skolmatsalar. Slutresultaten redovisas i *VA-rapport 2021:2*.



BOSTADSFÖRSÖKET

Som ForskarFredags 13:e massexperiment genomfördes medborgarforskningsprojektet **Bostadsförsöket** där seniorer och andra intresserade undersökte vilka hinder som finns i Sveriges bostäder. Till sin hjälp hade de en tumstock och en mobilapp. Tillgänglighetsundersökningen gjordes i samarbete med *Lunds universitet*.



Ann Mari Storm från CASE brukarråd rapporterar i **Bostadsförsökets** app. Foto: Kennet Ruona/Lunds universitet

NYHETSVÄRDERAREN

I projektet **Nyhetsvärderaren** 2018–2021 utvecklades och marknadsfördes verktyg för källkritik i digitala medier i ett samarbete mellan *Uppsala universitet*,

RISE Interactive och *VA*. Dessutom utformades modeller för finansiering och distribution av verktyget nationellt och internationellt. Slutversionen av *Nyhetsvärderaren* innehåller ett självtest och ett undervisningsverktyg och lanserades i september. Se nyhetsvarderaren.se



NYHETSVÄRDERAREN
THE NEWS EVALUATOR

ARCS – Arenas for Co-operation through Citizen Science & EU-CITIZEN.SCIENCE

VA arbetade 2018–2021 i projektet **ARCS** – Arenas for Co-operation through Citizen Science, som utvecklade ett virtuellt kunskapscentrum för medborgarforskning i Sverige och portalen medborgarforskning.se. Sajten lanserades vid en nationell konferens i december. *VA* var också partner i projektet **EU-Citizen.Science** som 2019–2021 utforskade och stödde medborgarforskning i Europa.



Slutkonferens på Naturhistoriska riksmuseet om medborgarforskning i Sverige som avslutade projekten **ARCS** och **EU-Citizen.Science**. Moderator *Martin Bergman*, *VA*, professor *Dick Kasperowski*, Göteborgs universitet, *Karin Grönvall*, riksbibliotekarie, *Monica Persson*, Reumatikerförbundet, *Johan Nilsson*, SLU Artdatabanken och *Ingrid Petersson*, GD Formas. Foto: *Ben Libberton/VA*

YOUCOUNT

Samhällsvetenskaplig medborgarforskning används för att undersöka och stärka ungas sociala inkludering i EU-projektet **YouCount**. I en fallstudie samarbetar *VA* med *Södertörns högskola*, *Botkyrka ungdomsfullmäktige* och *Botkyrka kommun*. Projektet pågår 2021–2023.



Allthings.BioPRO – Game changer for the bio-based economy

Syftet med EU-projektet **Allthings.bioPRO** är att få intressenter att efterfråga och ta del av allmänhetens perspektiv när de utvecklar produkter och tjänster inom bioekonomi. VAs roll är att genom samskapande med allmänheten och olika intressenter ta fram ett utbildningsspel om hållbart mode och textil. Projektet pågår 2020–2023.



Samskapande workshop i **AllThings.BioPRO**-projektet på Cirkusgymnasiet i Botkyrka våren 2021. Foto: VA

RETHINK #Scicomm

VA är med i EU-projektet **Rethink** som 2019–2022 kartlägger och utvecklar forskningskommunikation i Europa, i syfte att utforma strategier, rekommendationer och fortbildningsmöjligheter för att ”rethink science communication.” VAs genomför bland annat rundabordssamtal om utmaningar och möjligheter för forskningskommunikation.



TECHETHOS

I EU-projektet **TechEthos** anordnar VA dialogmöten, science cafés och en mini-utställning kring tre nya tekniker: climate engineering, extended digital reality och neurotechnologies. Syftet är att fånga upp människors attityder, värderingar och oro. Projektet pågår 2021–2023.



CitizAir

Projektet **CitizAir** vill öka intresset och engagemanget för luftens kvalitet genom att visualisera öppna data på interaktiva skärmar och ljustavlor i

Stockholms stad. VAs roll är att involvera Stockholmare i utvecklingsarbetet och att ansvara för kommunikation. Projektet pågår 2021–2024 och är ett samarbete mellan *KTH*, *Stockholms stad* och VA.

CitizAir

Empowering citizen action for clean air

Framtidens energi

VA är redaktör för och coachar forskare som skriver en **populärvetenskaplig antologi om framtidens energi**. Projektet pågår 2021–2022 och omfattar även **utbildning i forskningskommunikation**.

Kommunikation kring covid-19-vaccinering

VA förde dialog med *Folkhälsomyndigheten*, *MSB* och *regeringen* under början av 2021 om hur kommunikation kring råd och rekommendationer kopplade till pandemin kan evidensbaseras, forskningskopplas och ske i samverkan med civilsamhället. Det resulterade i att regeringen gav VA 500 tkr i bidrag för **kommunikationsinsatser avseende vaccinering mot sjukdomen covid-19**.

Det möjliggjorde sju tv-program inspelade av VA och *UR* om vad vetenskap är och hur forskning går till, kopplade till pandemin. Serien **Forskning för alla – så skapas kunskap** sändes i juni i Kunskapskanalen och finns på *UR Play*.



VAs *Cissi Askwall* och forskarna *Enma Frans*, *Olle Torpman* och *Martin Bergman*, VA diskuterar vad det innebär att något är vetenskapligt bevisat i första avsnittet av TV-serien **Forskning för alla – så skapas kunskap**. Foto: *My Leivo/VA*

Med bidragets hjälp utvecklade VA också webbplatsen **pratavaccin.se** som stick-er hål på myter om vaccin och ger råd inför samtal med den som är osäker på att vaccinera sig mot covid-19. Sajten är tillgänglig på arabiska, engelska, somaliska och svenska.



VAs *Gustav Bohlin* presenterar arbetet med webbplatsen **pratavaccin.se** under VA-dagen 2021. Foto: VA

Kommunikation är A och O för att klara av kriser. Det har blivit väldigt tydligt under covid-19-pandemin när vi alla behövt ändra beteende för att skydda oss själva och varandra. Därför tog VA i samarbete med *MSB* fram en **forskningsbaserad vägledning för kommunikation under kriser** under 2021, med fokus på hur människors beteende kan påverkas.

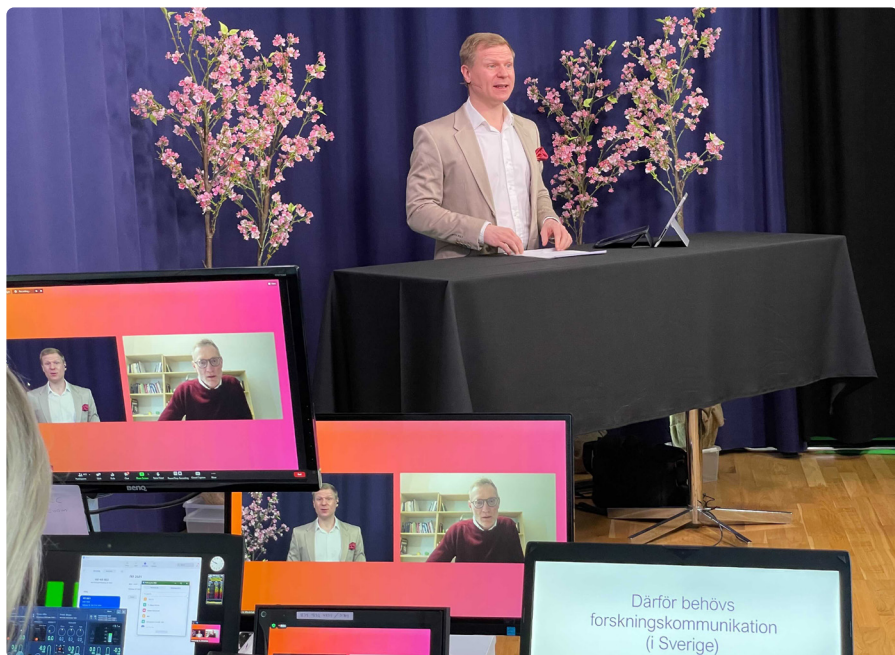


MÅL 2:

FORSKARSAMHÄLLET HAR KUNSKAP OM ATTITYDER TILL VETENSKAP, TILLGÅNG TILL METODER FÖR ATT KOMMUNICERA OM FORSKNING, OCH INCITAMENT TILL DIALOG OCH SAMVERKAN

FORUM FÖR FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Forum för forskningskommunikation är en årlig konferens och mötesplats för inspiration, kompetensutveckling och nätverkande. Forumet anordnades digitalt med tema *Det våras för forskningskommunikation* och lockade mer än 600 deltagare i april. Konferensen var ett samarbete mellan åtta *forskningsfinansiärer*, *Vetenskapsfestivalen i Göteborg* och VA. Dagen före arrangerades workshopen *Pathways to Praxis* om forskningsbehov inom forskningskommunikation.



Moderatorn Anders Sahlman under det digitala Forum för forskningskommunikation 2021. Foto: Ben Libberton/VA

FORSKAR GRAND PRIX

För tionde året anordnades **Forskar Grand Prix**, där forskare tävlar i att presentera sin forskning på fyra minuter inför publik. Till följd av pandemin genomfördes en gemensam final i november för dem som vunnit deltävlingar såväl 2020 som 2021. Av **28 tävlande** gick **7 forskare till final**. Finalen sändes live och spelades även in av UR för senare visning i Kunskapskanalen. Vann gjorde kommunikationsforskaren Michael Bossetta från Lunds universitet.



Expertjuryn bestående av Karin Adelsköld, Ulf Danielsson och Amina Manzoor med vinnaren Michael Bossetta och konferencier Josefin Johansson under Forskar Grand Prix-finalen 2021. Foto: Erik Cronholm

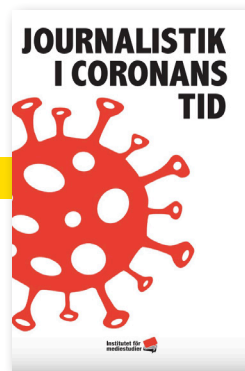
KOMMUNIKATION OM CORONA

– medierapportering och förtroende i samband med covid-19-pandemin

I mars 2020 inledde VA studien Kommunikation om corona, som undersökte dels hur människor nås av och uppfattar information om coronaviruset, dels hur media rapporterar om pandemin. Resultaten presenterades i **Kommunikation om corona – Medierapportering och förtroende i samband med covid-19-pandemin** (VA-rapport 2021:4), vid ett webinarium och vid flera konferenser.



De beskrevs också i ett kapitel i antologin *Journalistik i coronans tid*, utgiven av Institutet för mediestudier, i ett *paper* om förtroendet för forskare under pandemin i olika länder, liksom i rapporten *Communicating Science in Times of Covid-19*.



LU FUTURA

LU Futura är en tankesmedja som drivs av Lunds universitet i syfte att bidra med fakta, analyser och kunskapsunderlag och arbeta tvärvetenskapligt med framtidsfrågor. VAs generalsekreterare **utvärderade tankesmedjans verksamhet** tillsammans med två forskare under vintern 2020/21.

ORION – Open Science, Open Responsible Research and Innovation to further Outstanding Knowledge

ORION Open Science främjade öppen vetenskap och RRI, ansvarsfull forskning och innovation, i forskande och forskningsfinansierande organisationer 2017–2021. VA ansvarade bland annat för kommunikationsdelen och för EU-projektets slutkonferens i september. Resultat presenterades även vid *HSS-konferensen* i maj.



Den digitala “goodie bag” som presenterade resultaten av EU-projektet **ORION Open Science** vid den digitala slutkonferensen 2021. *Illustration: orion-openscience.eu*

SUPER MoRRI



Super MoRRI är ett EU-projekt som 2019–2023 utvecklar metoder för att mäta aktiviteter inom RRI (Responsible Research and Innovation). VA är svensk korrespondent.

UNGDOMARS ATTITYDER TILL KUNSKAP OCH LÄRANDE

VA samarbetade med IVA – Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien kring en sammanställning av studier om ungdomars attityder till skola, kunskap och lärande. Kartläggningen, kallad **Generation Ekvation**, presenterades vid ett webinarium i mars.



VA-BAROMETERN

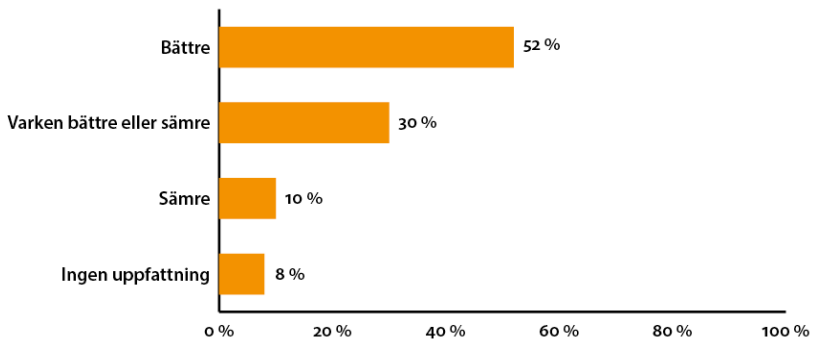
Den svenska allmänhetens attityder till forskning undersöktes genom telefonintervjuer för tjugonde året i rad. Resultaten sammanfattas i **VA-barometern 21/22** (*VA-rapport 2021:5*) och presenterades vid ett *frukostseminarium* i december.



Presentation av resultaten från årets **VA-barometer** på Nobel Prize museum i december 2021. Foto: VA

I projektet Vetenskapen i Samhället undersöker VA och *SOM-institutet vid Göteborgs universitet* sedan 2002 synen på forskning i Sverige. I juni presenterades de senaste resultaten i rapporten **Vetenskapen i Samhället – resultat från SOM-undersökningen 2020** (*VA-rapport 2021:3*).

Uppfattning om huruvida Sveriges strategi under coronapandemin varit bättre eller sämre än andra länders strategier, 2020 (procent)



Resultatet från rapporten **Vetenskapen i Samhället** visar att en knapp majoritet anser att Sveriges strategi för att hantera pandemin varit bättre än andra länders, en knapp tredjedel menar att den varken varit bättre eller sämre, medan en tiondel tycker att den varit sämre. *Illustration från VA-rapport 2021:3.*

Som en fördjupande del av Vetenskapen i Samhället görs en studie i flera delar som söker förklaringar till varför många människor har **dålig hum om humaniora** och som utvecklar sätt att råda bot på det. Projektet pågår 2019–2023.

MÅL 3:

BESLUTFATTARE TAR DEL AV VETENSKAP, SER VÄRDET AV DIALOG MELLAN FORSKNING OCH ANDRA DELAR AV SAMHÄLLET, OCH AGERAR DÄREFTER.

VA I ALMEDALEN

Under **Almedalsveckan** arrangerade VA sex digitala samtal om vad forskning är, vetenskapens historia, statistik, medborgarforskning, källkritik och kunskapsresistens som utgick från serien **Forskning för alla – så skapas kunskap** som spelades in av UR. Tillsammans med *Ifous* anordnade VA också ett webinarium om samverkan.



Vid från det digitala Almedalsseminariet **Forskning i samverkan – lika självklart och enkelt som det låter?** medverkade bl.a. *Cissi Askwall*, VA, *Karin Hermansson* och *Marie-Hélène Ahnborg*, *Ifous*. Foto: VA

OPINIONSBILDNING

VA arbetar med **opinionsbildning** i föreningens kärnfrågor. Bland annat medverkade VA i tre **sakråd** på *Regeringskansliet* och ett **rundabordssamtal** med *forskningsministern*, bidrog till årets **nationella reformprogram** och presenterade sin verksamhet vid **möte med tjänstemän** på *Utbildningsdepartementet*. VA gav också synpunkter på olika delar av **EU:s ramprogram Horisont Europa**.

Föreningen har lyft fram **pratavaccin.se** i ett inlägg på *Aftonbladets debattsida*, vid medverkan i flera *internationella konferenser* och i *TV4s nyhetsmorgon*. VA medverkade även i ett *RIFO-webbinarium* om replikeringsutmaningen.



Så bemoeter du vaccinmyter: "När de fått fäste är de svåra att bli av med"

Om **pratavaccin.se** i TV4s nyhetsmorgon och debattartikel i Aftonbladet. Bild 1: <https://www.tv4.se/artikel/3CWjbsv-4J1icoNGZhYXNw/sa-bemoeter-du-vaccinmyter-naer-de-fatt-faeste-aer-de-svara-att-bli-av-med>
Bild 2: <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/28PyoR/dumforklara-inte-dem-som-ar-emot-vaccinet>

Debatt

Dumförklara inte dem som är emot vaccinet

Debattörerna: Vi måste ta hänsyn till varför människor tackar nej

PUBLICERAD: 19 SEPTEMBER 2021

Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna som förs fram i texten, inte Aftonbladet.



För att kunna öka vaccinationsgraden i samhället behöver vi ta hänsyn till varför människor tackar nej till vaccinet. Det stora flertalet o vaccinerade är varken ointelligenta, lata eller konspiratoriska utan helt enkelt oroliga för att skadas av vaccinet, skriver Cissi Askwall, Ann Fust och David Samuelsson.
Foto: TT, GUSTAF WÄSTERBERG

POSTANTIBIOTISKA FRAMTIDER

VA var redaktör för en **populärvetenskaplig antologi om antibiotikaresistens** med forskare vid *Pufendorf-institutet, Lunds universitet*. Boken **Efter antibiotika** gavs ut på *Fri Tanke förlag* i början av 2021 och gav också underlag till en *DN-debattartikel* om en levbar postantibiotisk framtid.

ÖPPEN VETENSKAP, SAMVERKAN OCH FORSKNINGSKOMMUNIKATION

För att stärka svenska aktörer att bli framgångsrika i att söka medel från *EU:s ramprogram för forskning och innovation* genomförde VA 2019–2021 **utbildningar i öppen vetenskap**. Utbildningarna gavs i samarbete med olika lärosäten. VA föreläste också om att kommunicera forskning vid flera universitet och högskolor, liksom vid AESIS kurs *Science Communication for Societal Impact*.

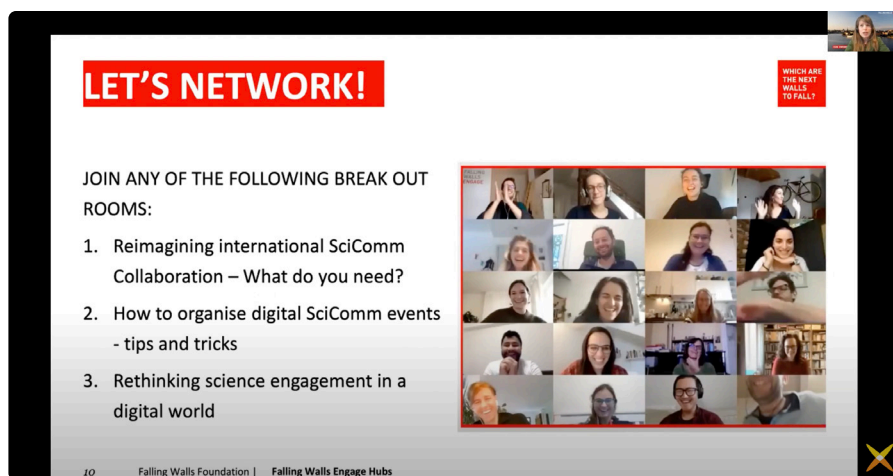


MÅL 4:

VA HAR EN FRAMTRÄDANDE ROLL SOM NATIONELL OCH INTERNATIONELL EXPERTORGANISATION OCH SOM CIVILSAMHÄLLESORGANISATION MED MÅNGA MEDLEMMAR I OLIKA SAMHÄLLSSEKTORER RUNT OM I SVERIGE.

THE FALLING WALLS ENGAGE HUB SWEDEN

VA utgör nordisk nod för det internationella nätverket **Falling Walls Engage** som samlar personer som arbetar med forskningskommunikation och public engagement. Tillsammans med Falling Walls foundation arrangerade VA ett onlinemöte i april.



LET'S NETWORK!

WHICH ARE THE NEXT WALLS TO FALL?

JOIN ANY OF THE FOLLOWING BREAK OUT ROOMS:

1. Reimagining international SciComm Collaboration – What do you need?
2. How to organise digital SciComm events - tips and tricks
3. Rethinking science engagement in a digital world

JO Falling Walls Foundation | Falling Walls Engage Hubs

“Get together” – digitalt möte som arrangerades i april som en del av **Falling Walls Engage Hub Sweden** Foto: VA

KONFERENSER OCH SEMINARIER

VA medverkade i:

- *Kunskapsfesten i Eskilstuna* i september med tre programpunkter
- Webbinariet *Bin – ingen bisak* i april, där VA var medarrangör
- Konferensen *Högskola och Samhälle i Samverkan, HSS2021*, i maj med tre sessioner
- *K3-projektens slutkonferens* om stärkt nyttiggörande genom samverkan i april

VA medverkade internationellt i:

- *European Science Engagement*-konferensen
- *VirtualCitSci*-konferensen
- *Nordic Science Center Associations* konferens
- *Public Communication of Science and Technologys* globala konferens PCST+1
- *The Future of Science Communication* som var en del i det tyska EU-ordförandeskapet, i programkommittén och med tre programpunkter
- *Unescos generalkonferens* som civilsamhällesföreträdare i den svenska delegationen
- *Science & You* i Metz, Frankrike, i två sessioner

STYRELSE, RÅDGIVANDE ORGAN OCH EXPERTGRUPPER

Anställda vid VA ingick i:

- **COST actions** inom *science communication* och *citizen science*
- Ordförande för **EUSEA, European Science Engagement Association**
- **Forskningskommunikationsgruppen vid Karolinska Institutet**
- Stygruppen för **HanaAcademy**, Hanaholmens program för att främja kunskapsutbyte inom högre utbildning och forskning i Sverige och Finland
- Stygruppen för **Ideell Arena**
- **Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens forskningsutskott**
- Nationella referensgruppen för **legala och finansiella frågor inom Horisont Europa**
- Nationella referensgruppen för **Widening participation and Strengthening the European Research Area inom Horisont Europa**
- **Nysta**, ett civilsamhällesinitiativ för en nystart efter pandemin.
- Advisory Board för Open Access-tidskriften **Research for All: Universities and Society**
- **Public Engagement Advisory Group för ESS**, European Spallation Source
- **SNITTS** omvärldsbevakningskommitté
- Ordförande för **Svenska nationalkommittén för biologi**
- Advisory Board för **Wissenschaft-im-Dialogs Wissenschaftsbarometer** i Tyskland
- Styrelsen för **Örebro universitet**

PRIS

Föreningen var en av sju finalister till **Bokmässans bildningspris 2021**.

MEDLEMSKAP

VA är medlem i de ideella föreningarna:

- **Almega**
- **Citizen Science Association**
- **ECSA** – European Citizen Science Association
- **Ecsite** – det europeiska nätverket för science centers och museer
- **EUSEA** – European Science Engagement Association
- **Ideell Arena**

VA-DAGEN

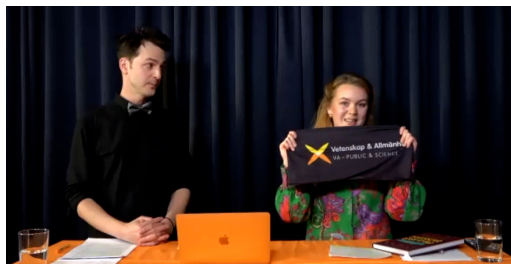
Den 13 oktober arrangerades en hybrid **VA-dag** som med temat *Vetenskapen & Jag – från val i vardagen till visioner för världen* fokuserade på vetenskapligt kapital. Bland andra medverkade forskningsminister *Matilda Ernkrans*, riksbibliotekarie *Karin Grönvall* och professor *Åsa Wikfors*.



Moderator *Anders Sahlman* samtalar med *Anna Danielsson*, professor i Naturvetenskapernas didaktik vid Stockholms universitet, om vetenskapligt kapital på **VA-dagen**. Foto: VA

MEDLEMSTRÄFFAR

Förutom VA-dagen arrangerades flera webinarier för medlemmar och andra intresserade, liksom tre **digitala fredags-quiz**.



VAs medarbetare *Gustav Bohlin* och *Hanna Mellin* under ett **VA-quiz** för medlemmar under 2021. Foto: VA

NYHETSREV och WEBB

VAs **nyhetsbrev** utkom åtta gånger under året. Brevet har ca **2 400 prenumeranter** och **36 procent** öppningsfrekvens. Det **internationella nyhetsbrevet** på engelska utkom fyra gånger och har drygt **210 prenumeranter** och **35 procent** öppningsfrekvens. (En bra öppningsfrekvens är 20–25 procent enligt branschindex.)

Elva **gästkrönikor** publicerades på **VA-bloggen** 2021. Den mest lästa var skriven av *ShareMusic & Performing Arts* och handlade om att ”Fler ska kunna ta till sig kunskap och forskning på ett lättillgängligt sätt”.

VA drev åtta webbplatser under 2021:

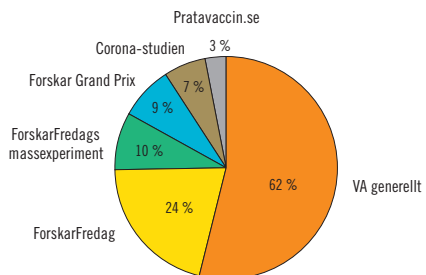
WEBBPLATS	ANTAL ANVÄNDARE	ANTAL ANVÄNDARE (jmf m 2020)	ANTAL SIDVISNINGAR	ANTAL SIDVISNINGAR (jmf m 2020)	SIDVISNINGAR engelska delen (jmf m 2020)
<i>v-a.se</i>	45 637	+ 12,6 %	108 706	+ 13,2 %	- 7%
<i>forskarfredag.se</i>	37 431	+ 45,1 %	94 857	+ 60 %	+ 1,5 %
<i>forskargrandprix.se</i>	16 443	+ 136 %	39 253	+ 126 %	+ 2,1 %
<i>nyhetsvarderaren.se</i>	6 462	-	15 675	-	-
<i>prata vaccin.se</i>	Inga data tillgängliga för året.				
<i>medborgarforskning.se</i>	Projektet ARCS via Göteborgs universitet sköter databasen varför statistik saknas.				
<i>hurvetdudet.nu, kommuniceraforskning.se</i>	Ej aktiva projekt				

PRESS och DIGITALA MEDIER

Föreningen och dess verksamhet uppmärksammades **redaktionellt** i media ca **250 gånger** under året (240 år 2020).

Andelen inslag i **TV och radio** ökade med 16 procent.

Andel omnämmanden i redaktionella medier uppdelat på VA-projekt



Närvaron i sociala medier:

KANAL	ANTAL INLÄGG (jmf m 2020)	ENGAGEMANG (jmf m 2020)	EXPONERING (jmf m 2020)	Antal följare FANS (jmf m 2020)	ANTAL FÖLJARE vid årets slut
Twitter	+ 19,5 %	+ 21,1 %	+ 23,4 %	+ 3,5 %	8 750
Facebook (VA)	+ 18,2 %	+ 29,6%	+ 37 %	+ 4,7 %	2 096
Facebook (ForskarFredag)	- 10,1 %	- 35,1 %	- 40,2 %	+ 6,3 %	2 116
Instagram (VA)	+ 5 %	+ 49,9 %	- 10,4 %	+ 14 %	1 379
Instagram NYTT 2021 (ForskarFredag)	68 st	-	20 530 ggr	-	431
LinkedIn	+ 29,7 %	+ 79,7 %	- (går ej att mäta)	+ 55,2 %	1 235
	Uppladdade FILMKLIPP 2021 (jmf m 2020)	ANTAL VISNINGAR (jmf m 2020)	ANTAL EXPONERINGAR 2021 (jmf m 2020)	Mest sedda filmklipp:	
YouTube	47 st (+ 64 %)	+ 29 %	138 016 ggr (+ 43%)	1. Vad är vetenskap? // What is science? (7 182 visningar)	
				2. Forskar Grand Prix 2020/21 (2 799 visningar)	

STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI

STYRELSE

Föreningens **årsmöte** hölls den 13 oktober. Styrelsen har sammanträtt fem gånger.

Styrelse efter årsmötet 2021:

- **Ann Fust**, ordförande
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Anna Hedlund**, LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
- **Lars Hultman**, Stiftelsen för Strategisk Forskning
- **Magnus Höij**, Innovationsföretagen
- **Sigbritt Karlsson**, KTH
- **Betty Malmberg**, Rifo, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lisa Månsson**, Naturhistoriska riksmuseet
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i samverkan
- **Sven Stafström**, Vetenskapsrådet
- **Tuula Teeri**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Lars Truedson**, Institutet för mediastudier
- **Urban Wass**, konsult



VAs ordförande Ann Fust.
Foto: Gustaf Waesterberg.

Styrelse efter årsmötet 2020:

- **Ann Fust**, ordförande
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Anna Hedlund**, LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
- **Lars Hultman**, Stiftelsen för Strategisk Forskning
- **Magnus Huss**, IKEM, Innovations- och kemiindustrierna
- **Sigbritt Karlsson**, KTH
- **Betty Malmberg**, Rifo, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lisa Månsson**, Naturhistoriska riksmuseet
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i samverkan
- **Sven Stafström**, Vetenskapsrådet
- **Tuula Teeri**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Jack Werner**, frilansjournalist

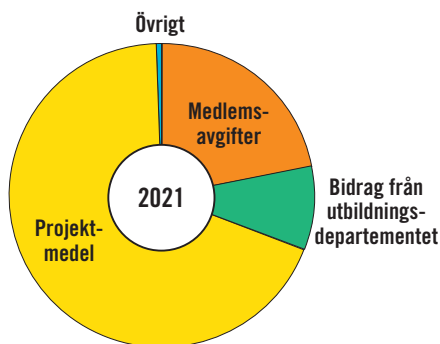
EKONOMI

Föreningen sökte och mottog i regleringsbrev ett särskilt **regeringsanslag** för 2021. Dessutom tilldelades VA ett **extra bidrag från regeringen** för *kommunikationsinsatser avseende vaccinering mot sjukdomen covid-19*. Dessa medel utgjorde tillsammans med **medlemsavgifter** 35 procent av intäkterna.

Projektmedel kom från:

- AFA Försäkring
- Carl Tryggers Stiftelse för Vetenskaplig Forskning
- Energimyndigheten
- EU-kommissionen
- forskningsrådet Formas
- forskningsrådet Forte
- Göteborgs universitet
- IKEM – Innovations- och kemindustrierna i Sverige
- Jernkontoret
- Jordbruksverket
- Karolinska Institutet
- Kungl. Patriotiska Sällskapet
- Kungl. Vitterhetsakademien
- Lunds universitet
- Magnus Bergvalls stiftelse
- Naturvetarna
- Riksbankens Jubileumsfond
- Rymdstyrelsen
- SULF – Sveriges universitetslärare och forskare
- Sveriges Ingenjörer
- Södertörns högskola
- Uppsala universitet
- Vetenskapsrådet
- Vinnova
- Wenner-Gren Stiftelserna
- Åforsk

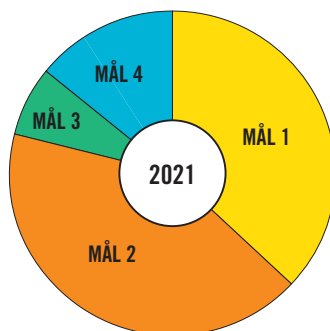
Var kommer intäkterna ifrån?



Intäkter

Intäktsstyp	%	Utfall (SEK)
Statliga bidrag	9 %	1 200 000
Medlemsintäkter	22 %	2 899 150
Projektbidrag	69 %	9 059 370
Övriga intäkter och bidrag	0 %	61 516
Summa intäkter	100 %	13 220 036

Hur används intäkterna?



Kostnader

Mål	%	Utfall (SEK)
1	37 %	4 873 874
2	42 %	5 526 330
3	7 %	945 943
4	14 %	1 802 314
Summa kostnader	100 %	13 148 461

KANSLI

Föreningens kansli är beläget i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens byggnad på Grev Turegatan 14 i Stockholm.

Henricson Lindberg Consulting AB skötte **ekonomiredovisningen** under året. Vid årsmötet omvaldes auktoriserade revisorn *Michael Christensson*, Sonora revision AB. Verksamhetens innehåll har granskats av revisorn *Helena Nicklasson* och revisors-suppleanten *Karin Hermansson*.

Tio medarbetare var vid årsskiftet 2021/2022 **tillsvidareanställda**: *Cissi Billgren Askwall, Martin Bergman, Gustav Bohlin, Fredrik Brounéus, Maria Hagardt, Vendela Kjerner, Lena Söderström, Lotta Waesterberg Tomasson* och *Oskar Tornborg*.

Dessutom arbetade i olika anställningsformer under hela eller delar av året **sex medarbetare**: *David Borgström, Helen Garrison, Pelle Isaksson, Ben Libberton, Hanna Mellin* och *Lina Rådmark*.



Under pandemin har demokratin satts på prov. Demokratiska principer och rättigheter har inskränkts, samtidigt som en infodemi av sanna och falska påståenden skapat förvirring och oro. Demokratin kan aldrig tas för given. Därför undertecknade VA **Deklarationen för en stark demokrati 2021**. Här är delar av **VA:s kansli** med deklarationen. *Pelle Isaksson, Julia Brink, Lena Söderström, Hanna Mellin, Vendela Kjerner, Maria Hagardt, Lotta Waesterberg Tomasson, Cissi Billgren Askwall* och *Ben Libberton* Foto: VA

VERKSAMHETEN FRAMÖVER

År 2022 firar föreningen 20-årsjubileum med en rad aktiviteter, liksom en ny **verktygslåda för öppen vetenskap**. VA samordnar också vetenskapsfestivalen **ForskarFredag** för sjuttonde året och **Forskar Grand Prix** för elfte året.

Dessutom genomförs medborgarforskningsprojektet **Plastexperimentet** och attitydundersökningen **VA-barometern** som gjorts årligen sedan 2002.

Föreningen kommer även att utveckla och genomföra **kommunikationskurser för forskare** och projektleda **Forum för forskningskommunikation**.

VA arbetar därtutöver med att utveckla forskningskommunikation och samverkan inom forskning i sex EU-finansierade projekt: **AlltingsbioPRO, Genderaction-plus, Rethink, TechEthos, Tenacity** och **YouCount**.

ÅRSREDOVISNING

EKONOMISK ÖVERSIKT

Redovisningsvalutan är i svenska kronor (SEK). Alla belopp redovisas, om inget annat anges, i kronor (kr).

Corona-pandemin påverkade verksamheten på flera sätt. Föreningen genomförde en större studie av allmänhetens syn på medias rapportering om pandemin. I samarbete med MSB sammanställdes en forskningsbaserad Vägledning för kommunikation i kriser. Föreningen mottog ett extra bidrag från regeringen för kommunikationsinsatser avseende vaccinering mot covid-19. Medlen användes för att göra sju tv-program för och med UR och webbplatsen pratavaccin.se på arabiska, engelska, somaliska och svenska.

FLERÅRSÖVERSIKT AV NYCKELTAL

	2021	2020	2019	2018	2017
OGANISATIONSMEDLEMMAR (ANTAL)	99	97	93	87	82
MEDLEMSAVGIFTER (TKR)	2 899	2 887	2 775	2 455	2 523
PROJEKTBI DRAG (TKR)	9 059	6 515	8 818	8 699	5 733
EGET KAPITAL (TKR)	1 461	1 390	1 463	941	1 236
BALANSOMSLUTNING (TKR)	7 689	8 124	7 878	8 785	8 064
SOLIDITET	19 %	17 %	19 %	11 %	15 %

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
VID ÅRETS BÖRJAN	1 463 222	-73 591	1 389 631
RESULTATDISPOSITION			
Balanseras i ny räkning	-73 591	73 591	–
ÅRETS RESULTAT		71 575	71 575
VID ÅRETS SLUT	1 389 631	71 575	1 461 206

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2021	2020
	1		
FÖRENINGENS INTÄKTER			
MEDLEMSAVGIFTER		2 899 150	2 887 127
STATLIGA ANSLAG		1 200 000	1 200 000
PROJEKTBJDRAG		9 059 370	6 514 700
ÖVRIGA BJDRAG		23 535	357 086
ÖVRIGA INTÄKTER		37 981	66 077
SUMMA FÖRENINGENS INTÄKTER		13 220 036	11 024 990
FÖRENINGENS KOSTNADER			
ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2	-3 548 037	-3 324 946
PERSONALKOSTNADER	3	-9 500 021	-7 678 301
AVSKRIVNINGAR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	4	-104 200	-65 385
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER		-7 013	-
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER		-113 159 271	-11 068 632
RÖRELSERESULTAT		60 765	-43 642
FINANSIELLA POSTER			
RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE POSTER		10 948	15 865
RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE POSTER		-138	-45 814
SUMMA FINANSIELLA POSTER		10 810	-29 949
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		71 575	-73 591
ÅRETS RESULTAT		71 575	-73 591

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2021	2020
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
MASKINER OCH INVENTARIER	4	236 662	209 748
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		236 662	209 748
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		236 662	209 748
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
KUNDFORDRINGAR		3 073 676	2 232 095
ÖVRIGA FORDRINGAR		48 710	39 999
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPSLUPNA INTÄKTER	5	3 919 161	2 125 140
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		7 041 547	4 397 234
Kassa och bank			
KASSA OCH BANK		411 152	3 516 995
SUMMA KASSA OCH BANK		411 152	3 516 995
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		7 452 698	7 914 229
SUMMA TILLGÅNGAR		7 689 360	8 123 977

Belopp i kronor	Not	2021	2020
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BALANSERAT RESULTAT		1 389 631	1 463 222
ÅRETS RESULTAT		71 575	-73 591
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		1 461 206	1 389 631
SUMMA EGET KAPITAL		1 461 206	1 389 631
KÖSTFRISTIGA SKULDER			
LEVERANTÖRSKULDER		295 358	385 081
SKATTESKULDER		-	-
ÖVRIGA SKULDER		134 618	201 970
UPPSLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	6	5 798 179	6 147 295
SUMMA KÖSTFRISTIGA SKULDER		6 228 155	6 734 346
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 689 361	8 123 977

NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER OCH BOKSLUTSKOMMENTARER

Not 1 Redovisningsprinciper:

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10. Årsredovisning i mindre företag.

Redovisning av bidragsintäkter

Villkorade bidrag intäktsförs så att de ställs mot de kostnader bidragen avser täcka. Medlemsavgifter och statliga bidrag intäktsförs över den period som dessa avser.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Not 2 Föreningens kostnader:

Belopp i kronor	2021	2020
ARVODEN OCH KÖPTA TJÄNSTER	-1 441 441	-1 719 994
ADMINISTRATION OCH SERVICE	-992 674	-684 754
RESEKOSTNADER	-44 956	-69 164
PUBLIKATIONSKOSTNADER OCH TRYCKSAKER	-131 312	-194 767
EKONOMI- OCH REVISIONSARVODEN	-501 132	-377 170
KONFERENS- OCH ARRANGEMANGSKOSTNADER	-363 994	-209 064
ÖVRIGA EXTERNA TJÄNSTER	-72 528	-70 032
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER	-3 548 037	-3 324 946

Not 3 Medeltal anställda:

2021: 12 st

2020: 10 st

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer:

Belopp i kronor	2021	2020
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
VID ÅRETS BÖRJAN	393 524	332 590
UTRANGERING	-	-
NYANSKAFFNINGAR	131 114	60 934
	524 638	393 524
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN		
VID ÅRETS BÖRJAN	-183 776	-118 391
UTRANGERING	-	-
ÅRETS AVSKRIVNING ENLIGT PLAN	-104 200	-65 385
	-287 976	-183 776
PLANENLIGT RESTVÄRDE VID ÅRETS SLUT	236 662	209 748

Not 5 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:

Belopp i kronor	2021	2020
UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER	3 653 618	2 024 867
ÖVRIGA POSTER	265 543	100 273
	3 919 161	2 125 140

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

Belopp i kronor	2021	2020
FÖRUTBETALDA BIDRAGSINTÄKTER	1 761 456	2 459 299
PERSONALRELATERADE POSTER	822 989	613 896
FÖRUTBETALDA MEDLEMSAVGIFTER	2 859 500	2 658 600
ÖVRIGA POSTER	354 234	415 500
	5 798 179	6 147 295

